

lebrata fuit. Accidit autem sub Galieno Imperat. dum hæc gererentur, adesse Romanæ urbis senatorem, regia profapia, opibus, ac nomine clarissimum Asterium, illustrem postea Christi martyrem. Qui cum spectatores omnes miraculi huius stupore animaduerteret constringi, humanos miseratus errores, cum gemitu suspirio oculos simul & palmas ad cælum tendens, rerum omnium Deum tota fide profusis lacrymis inuocat, vt fallacis dæmonis, illis aquis innatantis præstigias dispelleret, ac fraude & errore tanto miseros illos mortales liberaret.

Hæc illo cum fletibus supplicante, cõfestim subnatans victima illa, quæ inuisibiliter credebatur assumpta, superferri aquis videtur, & conspectibus omnium redditur.

Ita vnus Christiani prece diabolicus tantorum sæculorum dolus, ac longe lateque celebratum miraculum, hominumque de eo portentosa opinio, adeo sublata est, vt deinceps nihil eiusmodi in eo loco sit factum.

77.

PL A N I C I E S maxima, quæ inter montes Mesaphat. & scabras rupes fluuio Eleuthero imminentes sita est. In qua Hierosolymorum rex Balduinus quartus inita cum Saladino pugna, multis Turcarum interfectis, ceteros in fugam vertit. At redintegrato ibidem prælio, victoribus victis, plurimisque Christianorum captis, reliqui in castrum Belfort se contulerunt. Tyr. 21. bel. sac. 28. & 29.

78.

PO N S, quæ ex vrbe Capharnaõ per Iordanem in ciuitatem Corozaim transitus erat. vbi certi ad hoc deputati receptores, Roman. nomine (quod ipsi fortè pontem, vt commodè per eum è Iudæa in Syriam traiectus esset, extruxissent) vectigal, quod Gallico vocabulo Passagium nominant, à transeuntibus accipiebant. Hos quidam à Christo didrachmum, de quo in Matthæi Euangelio agitur, hic exegisse putant. Attamen non desunt, qui hoc didrachmum (quod valebat septem stuferos nostrates, aut, quod idem est, septem solidos Gallicos Turonicos) Romanis alia ratione annuatim pendendum fuisse existiment. Interim Dominus cum Regis esset filius, ideoque ab omni vectigali & tributo immunis, ne exactores offenderet, Petro iussit hamum in mare mittere, & staterem in ore piscis inueniendum, pro se & illo exsoluere.

79.

RA M A, vicus in tribu Neptalim, qui haud procul ab vrbe Sephet in excelso colle ædificatus est.

Admonet hoc loco diuus Hieronymus varijs diuersarum tribuum ciuitatibus & viculis idcirco eadè nomina Rama assignari; quia cū apud nos vnum nomen sonare videantur, apud Hebræos tamen, quod diuersis scriban-

tur litteris, diuersa esse nomina. Omnes interim istæ Ramæ in excelsis collibus sitæ sunt: nam Rama Hebræis excelsum & sublime interpretatur:

80.

RE B L A T H A, alias Rebla. Hebraicè Ribla, inclyta vrbs in terra Emath, ac tribu Neptalim, iuxta fluuium Iordanem sita, quæ limpidissimis fontis Daphnis aquis irrigatur.

In hac vrbe (licet id quidam in Antiochia Syriæ factum putent) Pharaõ Nechao Aegypti Rex exercitum ad se Ioachaz regem Iudæ ligauit: ac ligatum inde in Aegyptum transtulit.

Huc & Sedechias rex Iudæ, à Chaldæorum exercitu in campestribus Iericho comprehensus, ad Nabuchodonosor regem Babylonis perductus est. Qui cum de rebellionem & peritio Sedechiam acriter increpauisset, mox eius filios, omnesque Principes & nobiles Iudæ in conspectu eius hic occidit. Deinde oculos ipsi Sedechiæ eruit, ac catenis compedibusque vinctum, in Babylonem secum abduxit, & perpetuis mancipauit carceribus. Atque ita diuina vtriusque Prophetæ, tam Hieremiæ, quam Ezechielis vaticinia, quamuis à Sedechia, quod diuersa ac contraria esse videbantur, contempta, ipso euentu sunt impleta. Hieremiæ quidem, quod Hierosolymæ præsens regi Sedechiæ semel, iterum, tertioque ipsum à Chaldæis capiendum, & in Babylonem abducendum obnunciauerat. Ezechielis vero, quod eodem tempore apud Babylonem prophæans, etiam Hierosolymam transmiserat, Regem quidem capiendum, at Babyloniam non visurum.

81.

RE C C A T H, quæ & Recath, Racath, & Raccath, præualida in tribu Neptalim ciuitas est. Ios. 19. Hieronymus de locis Hebr. lit. R.

82.

SA A N A N I M, alias Sannanim, Sahnanim, Sahananim, & Sahanannim. Hieronymo Sienaïm, ciuitas & quercetum in tribu Neptalim. Ios. 19. Iud. 4. in Hebr. Hiero. in loc. Hebr. lit. S. Mercat.

83.

SA B A R I M, ciuitas aut villa, quæ inter terminum Damasci, & confinium Emath sita, ad Septentrionem terræ promissæ limes est. Ezech. 47. Hieronymus ibidem, & in loc. Hebr. lit. S.

84.

SA B V L, alias Cabul, seu Chabul castrum, Seriamnum forte & munitum à Saracenis zabal dictum, quod à valle Sennim, quam

P

versus

Hieron. in lac Hebr. it. R.

Broc. iti. 6.

Breid. ibid.

versus Vulturum respicit, duobus: versus Septentrionem vero à ciuitate Sephet totidem miliaribus distat. Ab hoc castro etiam adiacens regio terra Sabul siue Zabul appellatur. Brocard. itin. 3. Breidenb. eod.

85.

SALTUS Libani, hoc nomine in sacra scriptura, tota silua, tam quæ Libanum montem tegit, quam quæ vel ad Meridiem, vel ad Septentrionem iuxta eum protenditur, intelligenda venit, Tyr. 18. bell. sac. 11. Vitt. cap. 35.

86.

SEDADA, Hieronymo Sadada, vrbs seu Spagus, qui Septentrionalis terminus est terræ promissionis, Num. 34. Ezec. 47. Hieron. ibid. & in loc. Hebr. lit. S.

87.

SEPHAMA, oppidum aut vicus, inter vilam Enam, & urbem Reblata in ripa Iordanis situm, terminus Israëlitarum terræ ad Solis ortum, Num. 34. Hieron. in loc. Hebr. lit. S.

88.

SEPHIT, siue Cephet, Zephet, & Saphet, vrbs in tribu Neptalim inter montana in altissimo monte ac loco pulcherrimo sita, cuius liber Tobie meminit. Quæ à ciuitate Neptalim ad sinistram, hoc est, ad Septentrionem paulò plus vno miliario, & contra Austrum à castro Zabul tribus, versus Occidentem à monte Christi totidem, contra Africum à Cedese Neptalim quatuor, versus Orientem autem à mari magno decem miliaribus distat.

Tob. 1.

Tyr. bel. sa. l. 18. ca. 14.
ib. 21. ca. 28.
ib. 22. ca. 16.
Vitt. c. 29.
E. 95.
Broc. iti. 3.
Braid. ibid.
Saug. tom. 9. cap. 8.
Heroid. 3.
consin bel. fact. 8.

Hæc vna fuit ex clarissimis regionis Decapoleos ciuitatibus, ac Christianorum tempore elegantissima firmissimæque arce munita, quæ tutum ac inexpugnabile Christianorum fuit asylum, totiusque Galilæe munitissimum: quod dominis militiæ templi seruandum defendendumque commissum erat. Rebus Christianorum in terra sancta deficientibus arx & vrbs hæc per ditionem in Saladini Damascenorum & Aegyptiorum Soldani potestatem denenit. Qui eo ceu altissimo tutissimoque nido vtens, totam inde Galilæam, fortes scilicet tribuum Zabulon, Isachar, Manassen, Neptalim, & Aser, omnemque terram Ptolemaidem, Tyrum & Sydonem vsque multo tempore sibi parere coëgit. Nunc verò Turcis pareret.

89.

SER, ciuitas est in tribu Neptalim, munitione præstans, Ios. 19.

90.

SILVA Paneadis, quæ olim nomine saltus Libani etiam comprehensa, postea ab vrbe Paneade, cui proxima adiacet, vulgò Pa-

neas silua dicta fuit, locus pascendis gregibus maximè idoneus est.

In quo cum Balduinus tertius, Hierosolymorum rex, innumerabilem Arabum & Turcarum multitudinem, pascuarum sequentes commoditatem, Arabum more in tentorijs habitare, ac magnam gregum armentorumque vim pabulandi gratia, vnde vitam sustentarent, eò adducere pleno consensu permisisset: tandem ære grauatus alieno, cum militibus non esset soluendo, impia quorundam suggestionem, contra datam fidem ac pacta eos per milites suos partim occidit, partim fugauit, partim in seruitutem redegit, cunctaque eorum pecora diripuit. Ex quo tempore multæ eum calamitates secutæ sunt. Tyr. bell. sac. libr. 18. cap. 11. lib. 21. cap. 10. & 27. Vitriac. cap. 35. Niger geogr. Af. com. 4.

91.

TABERNACULUM Aber Cinei, quod olim haud longe à ciuitate Afor, in valle Sennim, versus Vulturum quatuor à Castro regio, contra Africum autem à castro Zabul tribus miliaribus tetenderat. Ad quod cum Sisara princeps exercitus Iabin regis Afor à Debora & Barac iuxta montem Tabor victus profugisset, à Iahel vxore Aber Cinei clauo tabernaculi per tempora mallei icu transfixo, occisus est. Iudic. 4. Brocard. itin. 3. Breidenb. ibidem.

92.

TELONIVM, domus erat mari Galilæe iuxta Capharnaum adiacens, in qua Publicani, hoc est, qui publica senatus populique Romani tributa & vectigalia à subditis pèdenda certo constituto precio redemerant ea à præternauigantibus & applicantibus recipiebant. Quorum licet officium, vt est Reipublicæ necessarium, ita sine peccato consistere possit: quoniam tamen huiusmodi hominum genus plerumque nullam religionis habet rationem, & quæstui & avaritiæ penitus addictum, vi & rapina peccare, & supra quam ipsis à principibus præscriptum est, à populo extorquere sui que commodi ex publicis incommodis negotium agere solet; ob hæc Publicani, quasi publici peccatores apud Iudæos (vt apud Christianos publici sceleratores) vel maximè erant infames. His accedit, quod olim Iudæi ab huiusmodi tributo liberi, contra diuinæ legis libertatem, à Publicanis Romanorum ministris iniuste & tyrannicè hac extorsione se premi putauerint.

Hac cum Iesus quondam præteriret, Matthæo publicano, quem in telonio mensæ vectigalis ad sidere videbat, ait: Sequere me. Cuius vtique occultæ diuinitatis Maiestate atque fulgore, quæ etiam, vt habet diuus Hieronymus, in humana facie relucebat, Matthæus totus commotus est. & sicut Magnes ferrum aut annulos sibi copulat: ita & Christus etiam primo aspectu eius ad se cor attraxit, vt mox surgens, cum in domo sua Dominum vna cum multis

Mat. 9.
Marc. 2.
Luc. 5.

Hieron. in
Mat. 9.

multis publicanis & peccatoribus magno, opulento, & honorifico conuiuio splendide cepisset; negotijs, rebusq; ac possessionibus omnibus relictis, deinceps secutus est eum.

Referunt qui hanc terram diligentius perlustrauerunt, locum vnde Matthæus vocatus fuit, extra Capharnaum circa mare etiamnum demonstrari.

93.

T E M P L V M Augusti elegantissimum, quod prope fontes Iordanis Herodes senior Cæsari Augusto etiamnum viuo è candido marmore extruxit ac dedicauit. Ioseph. 15. ant. 13. & 1. bel. 16.

94.

T H E L L A, aliàs Thalla, vicus Iordani proximus, qui versus Orientem Galilæam superiorem finit. Ioseph. 3. bel. 2.

95.

T I C H O N, aliàs Thicon & Ethicon, vrbs siue pagus, qui est iuxta terminum Auranitidis regionis. Ezech. 47.

96.

V A D V M Iacob, locus est in pago Cades Neptalim, distans à Cæsarea Philippi miliaribus decem. vbi per pontem transitus ultra Iordanem erat.

Vadum autem Iacob ideo appellatur, quod Maiorum traditiones habeant hunc esse locum, vbi Iacob patriarcha à facie fratris sui Esau in Mesopotamiam Syriæ profugiens, Iordanem transiit, nihil secum præter baculum conferens. vnde cum multo grege ditatus reuerteretur, lætus dixit. In baculo meo transiui Iordanem iustum: & nunc cum duabus turmis regredior.

Eodem hoc loco anno Christi supra millesimum & centesimum septuagesimo octauo Hierosolymorum rex Balduinus quartus super ripas Iordanis in colle mediocriter eminenti sex mensium spacio, miræ fortitudinis castrum in quadrum exadificauit: quò Sara-

cenorum ex Damasco in terram sanctam repelleret excursiones. Tyr. bel. fac. lib. 18. cap. 23. & lib. 11. cap. 26. & lib. 22. cap. 22.

97.

V A L L I S Sennim, inter Castrum regium & castrum Sabul, non procul à ciuitatibus Asor & Cedes Neptalim sita, in qua Aber Cinæus tetenderat tabernaculum, in quo Sisara occisus est. Iud. 4. Brocar. iti. 3. Breidenbach. ibid.

98.

V C V C A, aliàs Vcoca, Hucuca, & Hucoca, Hieronym. Icoc. ciuitas sortis Neptalim, quæ in confinio tribuum Neptalim & Zabulon, hæud procul à tribu Aser sita est, Ios. 19. Hieron. de loc. Heb. lit. I.

99.

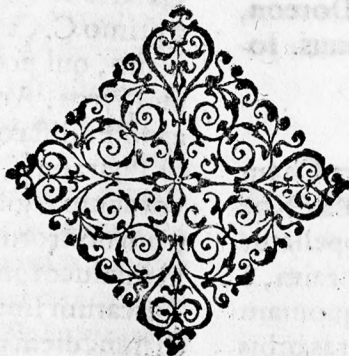
V I A, quæ ducit in Galgala, quæ Bacchides castra duxit. 1. Machab. 9.

100.

V I A maris, cuius in prophetia Isaïæ, libro Tobia, & Euangelio Matthæi fit mentio, indeq; nomen habet quod è Syria in Occidentem ad Mare magnum seu mediterraneum ducit; publica quædam via est, quæ initium in Syria sumens, per montana Traconitidis regionis & ciuitates Cedar & Corozaim, atq; Iordanem fluuium, tandemq; urbem Capharnaum transit, illincq; per littus Maris Galilææ procedens, iuxta ciuitates Bethsaidam, Neptalim, Sephet, & Naason præterit; & per Galilæam gentium, ac vallem Asor quæ nunc S. Georgij, appellatur, Ptolemaidem decurrens, merces suas in vniuersum Occidentem distrahendæ, ad mare magnum exonerat.

101.

Z E P H R O N A, siue Sephrona, aliàs Ebronæ, Hebraicè Ziphrona, ciuitas aut vicus, qui ad Septentrionem terræ promissæ terminus est. Numer. 34. Hieronymus in Ezech. 47.

P.

Pharan desertum, & confinia eius, cum parte Aegypti.

I.

Genes. 11.
Num. 10.
13 10.
Deut. 1 32.
1 Reg. 25.
3. Reg. 11.
Ierem. 2.
Iud. 5.
Breiden.
Ase 10. Se.
ptemb.

PHARAN desertum amplissimum, vastissimum, inuium, & inaquosum, continens à monte Sinai vsque Cadesbarne iter vndecim dierum, cuius terra nec arari potest, nec feri, tota arida est sterilis & squalida, inhabitabilis hominibus, villis, domibus & casis carens; vbi nec homines videntur, nec bestia, nec aues; imò nec arbores, nec ger. nen aliquod, sed non nisi rupes & montes saxosi, altissimi, asperrimi, vndique prærupti & præcipientes, mixti coloris, rubei & nigri, solis ardoribus exusti; quo splendente videntur saxa refulgentia, quasi essent oleo inuncta, quæ ipso visu horroris speciem & mortis imaginem præ se ferunt. Terra autem cæloque aquarum penuria est; iacent arenæ steriles, quas vbi vapor solis accendit, feruido sole exurente vestigia, intolerabilis æstus existit. Luctandum insuper est, non tantum cum ardore & siccitate regionis, sed etiam cum tenacissimo sabulo, quod præaltum, & vestigio cedens, agrè moliuntur pedes. In hoc deserto vagati sunt filij Israel annis triginta octo, quo toto tempore, nec manna, nec aqua eos defecit; nō vestimenta, non calceamenta eorum detrita sunt; atq; ex ipsis plus quam sexcenta virorum millia, præter mulieres & paruulos, ibi mortua, eorumque cadauera consumpta sunt. Accipitur autem aliquando Pharan pro prima parte deserti Arabiæ prope montem Sinai; aliquando pro vltima parte versus terram promissionis; aliquando vocatur desertum Sin **g**, quæ litera apud Hebræos est; aliquando desertum Sinai, ab ipso monte: sed hoc nomen Pharan, visum fuit nobis inter huius longissimi deserti nomina generalissimum.

Deut. 2. 8.
39.
Num. 14.
26.

Num. 10.
12. 13.

Deut. 1.

2.

ADORA, quæ & Abora, quæ & Doreon, vrbs Idumææ, quam cepit Hircanus. Ioseph. 13. ant. 16. 21.

3.

AEgyptvs regio, quæ & terra Cham sæpe in sacris literis dicitur, à filio Noë Cham, eius principe. A Prophetis appellatur lingua Hebraica Mesraim, siue Misraim, à Mesraim filio Cham ita nuncupata; quoniam Aëria dicta est. Et quidem inter cæteras orbis partes munitissima: nam & terra difficilis accessu, marique importuosa est. Ab Occidente aridam Lybiam habet obiectam; à Meridie vero limitem, qui Syenem ab Aethiopia dirimit,

Psal. 77.
78. 104.
105.
Genes. 10.
Ioseph. 1.
ant. 12.
Hier. qua.
in Gen. 1.
Et seb in
chronicis.
Ioseph. 5.
bell. 11.

nauiusque inuias Nili fluminis cataractas; itemque ad Oriente Mare rubrum, ad Copton ciuitatem vsque diffusum; Septentrionale vero munimentum habet terram vsque ad Syriam, aut potius Palæstinam, & quod dicitur Aegyptium pelagus, totum portibus carens. Atque est regio ipsa latissima, in qua raro pluit, sed Nilo statis anni vicibus inundante, fecundatur & irrigatur; frumenti, cucumerum, peporum, porrorum, ceparum, alliorum, holerum, cæterorumque terræ fructuum fertilitate, carniū pisciumque copia abundat: adeo quidem, vt Romanorum tempore, maxima fuerit imperij pars, propter frumentariam functionem: vt Vespasianus putaret, cum primū ad imperium assurgeret, si Aegypto potitus esset, vi quoque, si perstaret deiiciendum Vitellium, nec enim perpeffurum esse populum Romanū se fame opprimi. Vrbes habet insignes, Incolarū aliquando 750. myriades, præter plebem Alexandrinorum. Gens tota delicata est, libidini & ignauitæ dedita, quæ voluptatibus solū & captandis vndecunq; lucris occupetur: & quia vinum ibi rarum est, cereuisia (potione ex frugibus aquaque confecta) maximè vtuntur: mortalium pene omnium supersticiosissimi, vt qui beluas etiam & pecora Diuorum loco habeant: Apim, Pan, taurum, simiam caudatam, canes, hircos, asinos, arietas, accipitres, noctuas, &c. Et de Api quidem multa memorant Plinius, Herodotus, Solinus, & alij. Erat autem bos corpore toto niger, candida in fronte macula, quem cum ad se adductum Cambyfes, qui primus Persicorum regum Aegyptū subiugauit, in femore vulnerasset: dignus sanè, inquit, Aegyptiorum Deus. Enimvero singulæ pene vrbes, singulas in Aegypto bestias venerabantur: vnde ab ipsis animalibus, ciuitatibus ibi nomē indebatur, vt Leonto, Cyno, Lyco, Busyris, Tmuis, à leone, cane, lupo, busyride, boue, hircō, vt videlicet constaret omnibus, quales ibi Deos colerent. Ingresso autem in eam terram Christo, simulacra & idola omnia corruerunt: prædicante vero ibi sancto Marco Euangelista, præ cæteris nationibus Christianorum & eremitarum nobilitate & multitudine floruerūt. Atque in hac terra filij Israel multis annis durissimis operibus luti & lateris oppressi, deseruierunt, atque inde maximo miraculo liberati, in terram promissam descenderunt.

Cæterum quemadmodum apud Romanos Cæsares & Augusti reges eorum appellantur à primo C. Cæsare, & adoptiuo eius filio Octauiano, qui postea Augustus est appellatus: apud Syros, Antiochi: apud Persas, Arsacidæ: apud Philistæos, Abimelec: ita apud Aegyptios, Pharaonis, & post Alexandrum Ptolomæi vocabulo regia dignitas demonstrabatur. Patrum nostrorum memoria, euerso Sultani & Mamalucorum imperio, tota ea terra Selymi Turcarum Imperatoris potestati subiecta est & ad hunc diem possiderur.

4.

MARE Aegyptiacum. Isa. 11. totum caret portibus. Ioseph. 5. bel. Iud. 11.

S. AESI.

Num. 14.

Ioseph. 2.
bel. 16.
Hieron. in
Isa. 6. 19.

Hieron.
con. Iovin.
lib. 1. c. 10
Ezech. 19.

Hieron. in
Isa. 19.

Exod. 1.

Hieron. in
Ezech. 28.
29.
Ioseph. 2.
ant. 9. c.
8. ant. 6.

Paulus
Iou. in his
tom. 1.

SITUS MEX

